

Uchwała Nr 413/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 11 czerwca 2015 r.

**w sprawie wniosku Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie
o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „socjologia”
prowadzonym na Wydziale Humanistycznym na poziomie studiów pierwszego
i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim**

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego uznało, że wyjaśnienia przedstawione we wniosku **Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie** o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „socjologia” prowadzonym na **Wydziale Humanistycznym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim**, nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej wyrażonej w Uchwale Nr 143/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

§ 2

1. W Uchwale Nr 143/2015 sformułowano następujące uzasadnienie pozytywnej oceny programowej: „Wydział Humanistyczny (...) spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiąganych efektów kształcenia, oraz organizacyjne do prowadzenia na kierunku „socjologia” studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej. Spośród ośmiu (...) kryteriów jakościowych, kryteria dotyczące koncepcji rozwoju kierunku oraz prowadzenia badań naukowych uzyskały ocenę „wyróżniająco”, natomiast pozostałe kryteria tj. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji, program studiów, zasoby kadrowe, infrastruktura dydaktyczna, system wsparcia studentów w procesie uczenia się oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uzyskały ocenę „w pełni”.”

2. Wnioskodawca zwrócił się o ponowne rozpatrzenie ocen w tych wszystkich kryteriach, w jakich została wystawiona ocena „w pełni”. Wnioskodawca podkreślił, że w wielu fragmentach raportu Zespołu oceniającego PKA zostały zawarte stwierdzenia wskazujące na wzorcowy charakter kształcenia na ocenianym kierunku, a także wzorcowe elementy organizacji procesu kształcenia oraz wyznaczanie standardów kształcenia na kierunku „socjologia”. Ponadto wskazał, że oceniany kierunek został wyróżniony w konkursie zorganizowanym w 2012 r. przez MNiSW w zakresie wdrażania systemów poprawy jakości kształcenia oraz KRK. Oznacza to, zdaniem Wnioskodawcy, że program kształcenia na kierunku „socjologia” ma wzorcowy charakter i stanowi „wyróżniającą dobrą praktykę na tle ogólnopolskim”. „Uważamy, że (...) spełniamy też w sposób ponadstandardowy takie kryteria jak „program studiów”, „infrastruktura dydaktyczna”, „system wsparcia studentów w procesie uczenia się”, „kadra dydaktyczna” oraz „wewnętrzny system zapewnienia jakości” Wnioskodawca uznał, że:

- a) zasoby kadrowe są „szczególnie dobre” stwierdzając, że świadczy o tym wyróżniająca pozycja niektórych nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego – w polskim i międzynarodowym socjologicznym środowisku naukowym;
- b) mocną stroną Uczelni, w tym Wydziału Humanistycznego, jest wysoki stopień umiędzynarodowienia studiów w AG-H, obejmujący także studentów ocenianego kierunku;
- c) stan infrastruktury dydaktycznej wykracza poza „zwykłe, dobre praktyki” w odniesieniu do wyposażenia komputerowego, prenumeraty czasopism z zakresu socjologii (w tym zagranicznych) oraz wyposażenia w sprzęt audiowizualny;
- d) na ocenę wyróżniającą zasługuje system wsparcia studentów w procesie studiowania w odniesieniu do staży, praktyk oraz pomocy w poszukiwaniu miejsc pracy dla studentów i absolwentów. O wykraczaniu poza przyjęte standardy kształcenia świadczy uruchomienie nowych, poszukiwanych na rynku pracy specjalności oraz działalność Zespołu Promocji. O ponadstandardowych walorach systemu wsparcia studentów świadczą też wyniki corocznego konkursu na najlepszego studenta Wydziału Humanistycznego, w gronie laureatów którego znaleźli się też studenci socjologii;
- e) w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na wyróżnienie zasługuje rozwiązanie w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku, ponieważ: „... jest ono popularyzowane jako dobra praktyka, może służyć innym ośrodkom akademickim jako wzór ...”;
- f) na wyróżnienie zasługuje również znaczny stopień zaangażowania studentów w badania naukowe prowadzone na Wydziale Humanistycznym, wykraczający poza „zwykłe dobre praktyki”;
- g) należy podkreślić zakres i formy współdziałania Władz Wydziału z interesariuszami wewnętrznymi (w tym nauczycielami akademickimi innych wydziałów AG-H) oraz zewnętrznymi (w ramach Rady Społecznej Wydziału Humanistycznego).

3. Wyjaśnienia Wnioskodawcy nie uzasadniają zmiany pozytywnej oceny programowej jakości kształcenia na kierunku „socjologia” prowadzonym na Wydziale Humanistycznym AG-H. Podstawą utrzymania pozytywnej oceny programowej są oceny cząstkowe poszczególnych kryteriów. Prezydium rozpatrzyło przedstawione przez Wnioskodawcę wyjaśnienia i argumenty w odniesieniu do każdego kryterium, w którym została wystawiona ocena „w pełni”.

- a) w odniesieniu do kryterium: cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji Wnioskodawca nie przedstawił wyjaśnień i argumentów uzasadniających podwyższenie oceny, w związku z czym nie ma podstaw do zmiany oceny „w pełni”;
- b) w odniesieniu do kryterium dotyczącego programu kształcenia Wnioskodawca podniósł, że program ten jest elastyczny i umożliwia dostosowywanie oferowanych specjalności do oczekiwań rynkowych, zaś jedna z oferowanych specjalności („e-Gospodarka”) ma charakter unikatowy. W ocenie Prezydium choć elastyczność programowa jest niezbędną cechą dobrze skonstruowanego programu, zaś treści programowe specjalności „e-Gospodarka” należy uznać za niezbędny współcześnie element kształcenia studentów kierunków w dziedzinie nauk społecznych, to jednak należy docenić dążenie Władz Uczelni i Wydziału do skutecznego monitorowania i dostosowywania rozwiązań programowych do zmieniających się potrzeb rynku. Z tego powodu wyjaśnienia i argumenty podniesione przez Wnioskodawcę stanowią wystarczającą podstawę do uznania programu kształcenia na ocenianym kierunku za wzorcowy, a w konsekwencji do zmiany oceny „w pełni” na ocenę „wyróżniająco”;
- c) zasoby kadrowe kierunku „socjologia” zostały ocenione na „w pełni”. Podniesione przez Wnioskodawcę argumenty świadczące o wyróżniającej jakości kadry akademickiej (udział niektórych nauczycieli akademickich w krajowych i międzynarodowych gremiach socjologicznych) nie wystarczają do uznania, że kadra jako całość jest kadrą wyróżniającą,

bowiem z podobną charakterystyką kadry mamy do czynienia w innych uczelniach dysponujących dobrą kadrą nauczycieli akademickich;

d) baza dydaktyczna uzyskała ocenę „w pełni”. W tej ocenie zostały już uwzględnione podniesione przez Wnioskodawcę argumenty należytego wyposażenia komputerowego, dostępu do zagranicznej bazy książek i czasopism specjalistycznych oraz wyposażenia w sprzęt audiowizualny. Podniesione przez Wnioskodawcę zorganizowanie i wyposażenie tzw. fokusowni jest z pewnością godne odnotowania (tak też stało się w raporcie Zespołu oceniającego), jednakże taki pojedynczy przykład ponadstandardowego zorganizowania bazy dydaktycznej nie stanowi wystarczającej podstawy do podwyższenia oceny „w pełni” na ocenę „wyróżniająco”;

e) rozwiązania wdrożone przez Uczelnię i Wydział w zakresie wsparcia studentów w procesie uczenia się (w tym wspomnianą wcześniej elastyczność w kształtowaniu nowych specjalności oraz powołanie Zespołu Promocji na Wydziale Humanistycznym) należy ocenić zdecydowanie pozytywnie. Nie wykraczają one jednak znacząco poza przyjęty standard wspierania studentów; Uczelnia nie udzieliła informacji o innych mieszczących się w tym standardzie rozwiązaniach, takich jak system stypendialny, rozwiązania instytucjonalne i proceduralne wspierające wymianę międzynarodową studentów, pomoc socjalną oraz studencki ruch naukowy;

f) wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zasługuje na zdecydowanie pozytywną ocenę, jednakże trudno byłoby wskazać takie rozwiązania systemowe w skali Wydziału (w tym też w odniesieniu do ocenianego kierunku), jakie byłyby rozwiązaniami zdecydowanie ponadstandardowymi. Do typowej praktyki w ramach wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia należy bowiem zaliczyć współdziałanie z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, standardową strukturę instytucjonalną tego systemu, hospitowanie zajęć (w składzie komisyjnym) itp. Doceniając walory systemu należy stwierdzić, że nie obejmują one ponadstandardowych działań pro jakościowych, jakie mogłyby stanowić podstawę do podwyższenia oceny „w pełni” na ocenę „wyróżniająco”.

Konkluzja: wobec utrzymania oceny „w pełni” w odniesieniu do kryteriów dotyczących celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji, kadry dydaktycznej, a także wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, brak jest podstaw do zmiany oceny programowej z pozytywnej na wyróżniającą.

§ 3

Uchwałę otrzymują:

- 1/ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 2/ Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki